

Gyergyay Ferenc, a kórbonctan marosvásárhelyi professzora

Gaal György

Protestáns Teológiai Intézet, Kolozsvár

Ferenc Gyergyay, profesorul de anatomie patologică din Târgu Mureș

Profesorul Gyergyay a decedat la 7 august 2014. Această lucrare este o comemorare. El a provenit atât din partea mamei cât și din partea tatălui din familii de medici. Tatăl său a fost profesor de ORL la Universitatea din Cluj. Gyergyay a absolvit studiile secundare în 1940 la Colegiul Unitarian din Cluj. În toamna anului 1940 el s-a înscris la reînființata universitate maghiară din Cluj. În 1945 și-a luat doctoratul prima dată la Budapesta, apoi a doua oară la Cluj. În decembrie 1945 ca preparator la Institutul Patologic a participat la mutarea institutului la Târgu Mureș. Acolo el a fost asistent, apoi șef de lucrări pe lângă profesorii Beöthy și Haranghy. Începând cu 1953 Gyergyay a devenit șeful departamentului de patologie din cadrul facultății. În 1955 a obținut titlul de candidat în științe medicale, iar în 1956 a fost promovat conferențiar. Sub conducerea lui catedra respectiv secția de patologie a fost bine organizată. Membrii catedrei au participat la o serie de programe de cercetare. Au elaborat cursuri universitare atât în limba maghiară cât și în limba română. Profesorul Gyergyay a fost și șeful Secției de Patologie de la Centrul de Cercetări al Academiei din Târgu Mureș. El a fost autorul sau redactorul unor volume științifice, a mai elaborat aproximativ 150 de studii în limbile maghiară, română, germană, engleză, franceză și rusă. A participat la o serie de congrese internaționale. În 1971 Gyergyay a fost promovat profesor universitar, apoi în 1972 a primit și titlul științific de doctor docent. A fost membru al unor societăți științifice internaționale. El a părăsit România în 1977 stabilindu-se în Germania Federală. La început a trăit la Köln, apoi la Bergisch Gladbach, unde a condus institutul său de patologie. S-a pensionat în 1995.

Cuvinte cheie: universitate, profesor, anatomie patologică, cercetare științifică, congrese.

Ferenc Gyergyay, the Târgu Mureș/Marosvásárhely Professor of Pathology

Professor Gyergyay died on the 7th August 2014. This is a commemoration. He descended on both of his mother's and father's side from families with medical traditions. His father was professor of oto-rhino-laryngology at Cluj/Kolozsvár university. After graduating the Unitarian College from Kolozsvár in 1940, Gyergyay became medical student at the just reestablished Hungarian University of Kolozsvár. In 1945 he took his doctor's degree first at Budapest, then at Kolozsvár. In December 1945 the Hungarian Medical Faculty had to move to Marosvásárhely, so Gyergyay as a member of the Pathological Department moved there too. He was an assistant to Professor Beöthy, then to Professor Haranghy. Beginning with 1953 Gyergyay became the head of the Department. In 1955 he obtained the title of "candidate" of medical sciences and in 1956 he was promoted assistant professor. Under his leadership the Pathological Department was well organized. Its members participated in research programs. They elaborated a number of university courses in Hungarian and Romanian language. Gyergyay was also the head of the Pathological Section of the Academy Research Center from Marosvásárhely. He was the author or editor of some scientific volumes, besides he wrote about 150 studies in Hungarian, Romanian, German, English, French and Russian languages. He participated at a lot of international congresses. In 1971 Gyergyay was promoted full professor, and in 1972 he got the highest scientific degree of "doctor docent". He was the member of some international scientific societies. Professor Gyergyay in 1977 left Marosvásárhely, being settled in Germany, first at Cologne, then in Bergish Gladbach, where he had a private Pathological Institute. In 1995 he got retired.

Keywords: university, professor, pathology, scientific research, congress.

Gaal György

400184 Kolozsvár/Cluj-Napoca

Str. Nicolae Cristea nr. 3/2.

E-mail: gaalviola@yahoo.com

Gyergyay Ferenc

2014. augusztus 7-én a Köln melletti Bergisch Gladbachban elhunyt Gyergyay Ferenc orvostudós, egyetemi tanár, a marosvásárhelyi orvosképzés egyik meghatározó egyénisége.

Gyergyay Ferenc 1922. október 25-én született Kolozsvárt édesapja, Hegedüs Sándor utcai házában olyan családból, mely mind anyai, mind apai ágon eljegyezte magát az orvostudománnyal. Anyai dédapja, szepeslőcsei Engel József (1807–1870) marosvásárhelyi, majd kolozsvári

Gyergyay szülőháza Kolozsvárt

orvos, az MTA levelező tagja. Anyai nagyapja pedig Engel Gábor (1852–1935), a kolozsvári egyetemen a nőgyógyászati sebészet magántanára, utóbb rendkívüli tanára, 1887-től az Országos Karolina Kórház igazgatója 1919-ig, a klinikák román elvételéig [6]. Úgyhogy kisebbik leánya, az 1891-ben született Engel Kornélia a Mikó utcai klinikaigazgatói lakásban nevelkedik.

Gyergyay Ferenc apai nagyapja, kissolymosi Gyergyai Árpád (1845–1881) bécsi tanulmányok után Kolozsvárt egyetemi tanársegéd, majd vasúti orvos, az antiszeptikus sebészet és a vérátömlesztés erdélyi úttörője [5]. Az édesapa, ifj. Gyergyay Árpád (1881–1952) már az I. világháború előtt a sebészeti tanszék adjunktusa, fül-orr-gégész magántanár. Ő alapítja az első Fül-orr-gége Klinikát Kolozsvárt, amelyet 1916-tól mint rendkívüli tanár vezet. Az egyetem elvétele után magánszanatóriumot nyit [3]. 1940 őszén kinevezik a visszatérő Ferenc József Tudományegyetemen a fül-orr-gégészet nyilvános rendes tanárának, a kormányzó Corvin-koszorúval tünteti ki. 1942/43-ra az Orvosi Kar dékáni tisztségébe választják. 1944 őszén nem menekül el a tanári kar többségével. Helyben marad, de itt az 1945-ben felállított tisztogató bizottság „antidemokratikusnak” nyilvánítja, megfosztja egyetemi tanári rangjától és állásától, meg is hurcolják [4]. Gyergyay Árpád és Engel Kornélia 1910 októberében kötött házasságából öt gyermek születik, közülük hárman orvosit végeznek, ketten fül-orr-gégészek lesznek, a kisebbik fiú, Ferenc lesz a kórbonctanász.

Ferenc fia nevelését az édesapa gondosan irányítja. 1928-ban beiratja a német tannyelvű Evangélikus Elemi Iskolába, hogy anyanyelvi szinten elsajátítsa a német nyelvet. 1932-ben kerül át az ősi Unitárius Kollégium I. gimnáziumi osztályába. Abba a tanintézetbe, amelyben felmenői az 1700-as évektől tanultak, s amelynek éppen akkoriban választják felügyelő gondnokává Gyergyay Árpádot. A kollégiumban főleg a kirándulásokat szervező természetrajz tanár, Ferenczi Sándor volt rá nagy hatással, különben az édesapa is nagy természetjáró volt, gyermekeibe oltotta az állat- és növényvilág szeretetét. A család a nyári hónapokat a sztánai villájukban töltötte. Az iskolát Gyergyay Ferenc éltanulóként végezte, s 1940-ben még román rendszer szerint szerzett érettségi diplomát.

Az 1940. augusztus 30-i bécsi döntés Észak-Erdélyt és így Kolozsvárt is újra Magyarországhoz kapcsolta. Az 1940. október 19-én kihirdetett törvénnyel visszahelyezték a Ferenc József Tudományegyetemet Kolozsvárra. Október 24-én a kormányzó és a miniszterelnök jelenlétében ünnepélyesen megnyitják a tanévet [4]. Ekkor lesz

orvostanhallgató Gyergyay Ferenc. Az Orvosi Kar egyik legtekintélyesebb tagja lévén édesapja, a professzorok jó részét már a családi házban megismeri. Édesapja irányítja figyelmét a kórbonctanra, mert szerinte minden orvoslásnak ez az alapja. Annak idején ő is Buday Kálmán intézetében kezdte tanársegédként. Most Ferenc fia a szaktekintélynek számító Haranghy László tanítványa lehet.

A világháború végén a helybeli értelmiségiek kérésére a Miskolczy Dezső rektor vezette egyetem mint intézmény nem menekül el, bár a tanárok többsége a távozást választja. Gyergyay Ferenc mint végzős hallgató és a kórbonctani tanszék fizetéstelen gyakornoka, a tanszék tagjaival együtt Budapesten húzódik meg, ahol az egyik prorektor vezetésével átmenetileg az egyetem beindul. Itt 1944. december 4-én őt orvosdoktorrá avatják. A tanári kar aztán tovább viszi az egyetemet Halléba, s ott is működtetik egy ideig. Gyergyay azonban már 1945 januárjában visszatér Kolozsvárra. Itt Miskolczy Dezső rektor arra figyelmezteti, hogy esetleg budapesti diplomáját majd nem ismeri el az új hatalom, ezért egy félét a kolozsvári egyetemen hallgat, majd itt is 1945. június 9-én doktorrá avatják. Tehát egyazon egyetemen kétszer is megszerzi az orvosdoktori diplomát.

Közben az 1945. május 29-én kelt két törvényrendelet intézkedik az 1940-ben Szebenbe elmenekült román egyetem visszatelepítéséről Kolozsvárra, s ugyanakkor egy új magyar tannyelvű állami tudományegyetem felállításáról a városban. Ezzel tulajdonképpen kimondják a 73 éven át működő Ferenc József Tudományegyetem felszámolását, jogfolytonosságának megszűnését [4]. Az új magyar egyetemnek, melyet december 11-én Bolyairól neveznek el, egyetlen iskolaépületet utalnak ki. Az összes régebbi egyetemépület a visszatelepített román egyetemé lesz. A magyar Orvosi Kar helyzetéről nem intézkednek. Márpedig a román egyetem tanárai egyetlen klinikán sem hajlandók osztozni. Így az Orvosi Kar kénytelen áttenni székhelyét Marosvásárhelyre, ahol megkapja a Hadapród Iskola impozáns épületét. Decemberben kezdődik a vásárhelyi berendezkedés. Gyergyay Ferenc is a karral együtt költözik a Maros-parti városba [2].

1945 őszén újjá kellett szervezni a magyar Orvosi Kart, e feladat Csögör Lajos rektorra hárult. Minthogy a kórbonctan professzora, Haranghy is az elmenekültek közt volt, az 1898-ban született Beöthy Konrád nagyváradi főorvost, a törvényszéki orvostan pécsi magántanárát hívják meg a tanszékre. Még a kolozsvári Mikó utcai épületben kezdi tevékenységét, majd rá hárul intézete áttelepítése Marosvásárhelyre. Munkájában két gyakornok segíti, az egyik Gyergyay. Beöthyt rövide-

sen meghívják a pécsi egyetem Törvényszéki Orvostani Intézetének vezetőjéül, úgyhogy 1946 szeptemberében távozik Marosvásárhelyről. A Halléba elmenekült tanárok egy része rendre visszatért Marosvásárhelyre. Mikor Haranghy László megérkezett, tanszéke már be volt töltve, úgyhogy a munkaegészségügyi előadások tartását bízták rá. Viszont Beöthy távozását követően visszakapta eredeti tárgyait, a kórbonctant és a törvényszéki orvostant. E két diszciplínát különben a főépület mögötti ún. altiszti épületben helyezték el. Haranghy hat évig vezette az intézetet, közben 1949-ben Ander Zoltán adjunktus vezetésével különvált a törvényszéki orvostan. Haranghy kitűnő előadó volt, akit gyakran népszerűsítő előadások tartására is felkértek. Ő indította meg a rákkutatást Marosvásárhelyen, s e téren Gyergyay és Antalffy András lettek a fő munkatársai. Gyergyayt „rossz származása” miatt eltávolították a tanügyből, de mikor Haranghyt bal-eset érte, kénytelenek voltak adjunktusként visszahívni, mert más előadó nem akadt [2, 7].

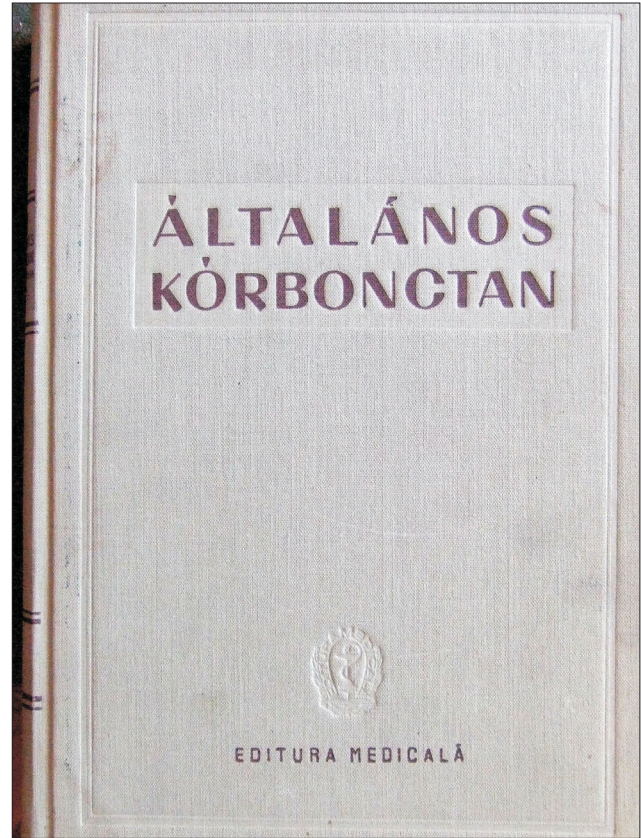
Az 1950-es években a magyar állampolgárságú tanárok rendre távoztak. Haranghyt 1952-ben hívták meg a budapesti egyik kórbonctani tanszékre. Még az év májusában elköltözött. Idő közben az átszervezések és tisztogatások során Gyergyay adjunktust és két tanársegédet kitétek a tanszékről. Gyergyay Csíkszeredába kapott kórboncnoki kinevezést. De minthogy a klinikai kórházak éppen átkerültek az Egészségügyi Minisztériumhoz, s ezek keretében patológiai osztály létesült, ennek főorvosául visszahozták Gyergyayt Vásárhelyre. A megürült kórbonctani tanszékre ideiglenesen a mikrobiológia professzorát, Putnoky Gyulát nevezik ki. Ő korábban Budapesten e szakban adjunktusként dolgozott. De 1953 őszén Putnoky is pesti kinevezést kap és távozik. Ismét megürül a tanszék [2, 7].

Ekkor már nem lehet magyar állampolgárságúakat alkalmazni, román szakember sem jöhet számításba, mert nem tudna magyarul előadni. Az egyetlen szóba jöhető magyar patológus Gyergyay marad, úgyhogy az egyetem vezetősége kénytelen őt adjunktusi besorolásban megbízni a tanszék vezetésével. 1953 szeptemberében megkezdődik a Kórbonctani Intézet negyed századig tartó Gyergyay-korszaka [2]. Ebben az évben Gyergyay végleg letelepszik Marosvásárhelyen, családot is alapít.

A Gyergyay vezette intézet a Haranghy kialakította hagyományokat élte tovább. Egyformán céljának tekinti az oktatást és a kutatómunkát. Gyergyaynak gondja van az intézet korszerű felszerelésére, új műszerek beszerzésére, esetleg csináltatására. Amikor lehetővé válik,

A kórbonctan épülete Gyergyay idejében

A Gyergyay szerkesztésében megjelent tankönyv

elkezd külföldi kongresszusokra járni, ahol munkatársával készített dolgozatokat mutat be, ha kell, németül, angolul vagy franciául, s így nemzetközi viszonylatban is ismertté teszi intézetét. A kutatómunkában jó példával jár elől. Elsők közt szerzi meg a marosvásárhelyiek sorából a kandidátusi tudományos fokozatot 1955-ben a Kolozsvárt megvédett *Influența sistemului nervos asupra procesului tumoral* (Az idegrendszer hatása a daganatos folyamatokra) című dolgozatával. Ennek eredményeként 1956-ban kinevezik előadótanárnak. Disszertációját átdolgozva magyar nyelven a bukaresti Orvosi Kiadó adja közre *A neuro-endocrin rendszer szerepe a daganatos betegségekben* (1957) címmel. Ugyanebben az évben megjelenik a három társszerzővel írt *Az idült hepatitis* című kötete is [1, 8].

A jegyzet- és tankönyvírásban már Haranghy idejében kitűnik a tanszék. Gyergyay első nyomtatott segédkönyve 1951-ben jelenik meg *Kórboncolási technika* címmel. 1952 és 1957 között a Gyergyay vezette kollektíva az *Általános kórbonctani jegyzet*, valamint a *Részletes kórbonctani jegyzet* több kötetét és kiadását állította össze. Gyergyay szerkesztői munkájához fűződik a második,

Marosvásárhelyen összeállított nyomtatott jegyzet. Az *Általános kórbonctan (Morphopatologia generalis)* című kötetet (1959) hat tanszéki munkatársával írta, s a bukaresti Orvosi Kiadó gondozta. Az általa írt előszó felsorolja az addigi magyar tankönyveket, Buday Kálmán és Baló József professzorok jegyzeteit. A bukaresti pártszerveket is megmozgató kivizsgálás indul ellene, hogy miért nem említi a román nyelvű munkákat. Persze, ilyen jegyzetek a valóságban nem is voltak. A kivizsgálás következményeként jó időre elnapolódik Gyergyay tanügyi előléptetése, s a 80-as évek végéig magyar nyelvű orvosi kurzus sem kerülhet sajtó alá. A minisztérium ekkoriban már az öt romániai orvosi egyetemen egységes tantervek alkalmazását teszi kötelezővé, s ennek megfelelően egységes román tankönyveket is állítanak össze *Anatomia patologică* (1962, 1964) címmel. Ezekben több fejezetet is Gyergyay és tanszéki munkatársai írnak [2, 8].

Az egységes tanterv a kórbonctan hallgatását a III. éves diákoknak írta elő. A kurzust Gyergyay tartotta; mikor beindult a román tagozat, román nyelven is ő adott elő. Az 1961-ben létesített fogorvosi karon mindkét nyelven Antalfy András adjunktus, majd előadótanár, az 1971-től külön-

vált gyermekgyógyászatán Vincze Lajos adjunktus tartotta az előadásokat. Az 1970-es években a tanszék bevezette az óráról órára való készülési teszt-alapú ellenőrzését, s a vizsga első próbatétele is egy 30 kérdéses teszt kitöltése volt. Csak aki ezen elérte az átmenő pontszámot, az jelentkezhetett a kórszövettani és boncolási próbákra. Az intézet belső életét is meghatározta Gyergyay pontossága. Mindenkinek jól körülhatárolt feladata volt. Délben csengővel jelezték a „nagyvizitet”, ilyenkor minden munkatárs a boncteremben gyülekezett, s gyakran a kezelőorvosok is eljöttek, hogy együtt állapítsák meg a felboncoltak diagnózisát [2].

Miskolczy Dezső akadémikus irányításával 1956 őszén Akadémiai Kutatóállomást létesítettek Marosvásárhelyen. Ennek morfológiai részlegét Gyergyay vezette 1968-ig. Érdeklődési körébe a kísérletes daganatkutatás, az élettani és kóros regeneráció, valamint a kísérletes neuropatológia tartozott. E témakörökben írt dolgozataival rendszeresen jelentkezett nemzetközi orvostudományi kongresszusokon is. Az egykori keleti tömb majd minden fővárosában részt vett onkológiai vagy patológiai konferencián. Utóbb néha nyugati országokba is kiengették. Dolgozatai elkészítésébe rendszerint munkatársait is bevonta, mindenkit kutatásra ösztönzött. Tanszéki kollégái közül több sebész, belgyógyász, nőgyógyász, szemész főorvos vagy egyetemi tanár került ki. Mikor az 1960-as évek vége felé az osztályharcos szellem kissé felengedett, sor került Gyergyay előléptetésére: 1971-ben rendes egyetemi tanár lett, egy év múlva pedig megkapta az akkori legmagasabb tudományos fokozatot, a docens doktori címet is. Már 1969-től doktorátus-vezetői joggal ruházták fel. A 70-es években két tanítványa védte meg disszertációját [7].

Az 1970-es évek második felében egyre tapasztalhatóbb lett az ország bezárkózása. A tudományos kapcsolattartás is a külföldi szakkörökkel szinte lehetetlenné vált. A kétévenkénti külföldi utazást sem mindig engedélyezték, s a nemzetközi kongresszusokon való részvétel egészen kivételes alkalomnak számított. Nem csoda, hogy akik végül megszerezték az útlevelet valamelyik nyugati országba, gyakran „elfelejtettek” visszatérni. Idővel családtagjaikat is utánuk engedték. A kint maradtok nevét azután emlegetni sem lehetett, ingatlan vagyonukat elkobozták. A marosvásárhelyi Kórbonctani Intézet szinte teljes tanszemélyzete pár év alatt külföldre távozott. A sort Antalffy András előadótanár nyitotta meg, 1977-ben pedig Gyergyay Ferenc sem tért vissza Németországból. Még távozása előtt tőle kértek útmutatást az épülő új Megyei Klinika földszintjén kialakítandó patológiai

osztály megtervezésére. Az intézet végül csak 1983-ban költözött oda [7].

Gyergyay Ferenc Antalffy András hívására a németországi Kölnben állapodott meg, az ottani Evangélikus Kórház patológiai osztályán lett főorvos. 1979-ben meghívták a tübingeni egyetem tanszékére, de ő inkább egy helybéli magánintézet vezetését vette át. Intézetével együtt 1981-ben kiköltözött a Köln melletti Bergisch Gladbachba. Magánintézete több Köln környéki kórházat látott el, egyetemi hallgatókat fogadott kórszövettani gyakorlaton, maga Gyergyay felkérésre kórházakba is kiszállt boncolni. 1995-ben szívbetegsége miatt átadta intézetét egyik munkatársának. Ő 1996-ban hármass bypassműtéten esett át, s utána sikeresen felépült. A továbbiakban is néha helyettesítéseket vállalt. Németországban már nem volt lehetősége kutatómunkát folytatni, de azért kongresszusokra még rendszeresen eljárt.

Miután 1987-ben belépett a Johannita-rendbe tiszteleti lovag státussal [10], utolsó éveiben a fényképészet mellett főleg a családfa-kutatás foglalkoztatta. A 90-es évektől kezdve rendszeresen járt Erdélybe, tartotta a kapcsolatot itteni tanítványaival. Felszerelést juttatott a székelyudvarhelyi kórház patológiai osztályának. Legutóbb 2011 augusztusában látogatott Erdélybe, akkor már nehezen mozgott, felesége állapota rövidesen lehetetlenné tette az utazást.

Gyergyay kitartó tanári és tudományos munkássága meghozta kollégái és tanítványai részéről az elismerést, sőt eredményeit külföldön is számon tartották. Egyik munkatársa állapítja meg: „A mintegy negyed évszázadot kitöltő »Gyergyay-időszak« a Marosvásárhelyi Orvostudományi Egyetem Kórbonctani Tanszékének, valamint a Klinikai Kórház Patológiai Osztályának stabilitását jelentette. Töretlen következetességgel érvényesült és örződött meg azon akadémiai szellem, amely a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemet és annak professzorait jellemezte. [...] Nyugodtan meg lehet állapítani, hogy a gyakorlati kórbonctani munkában a Gyergyay vezette Kórbonctani Intézet mindenben megfelelt a világ-színvonal követelményeinek. Ezt jelentős eredménynek kell tekinteni, ismervé a számtalan akadályt, amelyet az akkori romániai politikai rendszer és pártpolitika általában, és különösen magyar vonatkozásban gördített a haladás útjába” [2].

Az egykori marosvásárhelyi professzor munkásságának terjedelmét az említett kötetek mellett több mint százötven magyar, román, német, angol, francia és orosz nyelvű tudományos közlemény jelzi. Ezek értékére utal, hogy a magyar és a német Patológiai Társaság tiszteleti,

Gyergyay búcsúztatása Bergisch Gladbachban

a Nemzetközi Patológiai Akadémia, az Összehasonlító Patológiai Társaság rendes tagjai sorába választotta [1, 10]. 1995 szeptemberében a Szegedi Orvostudományi Egyetem (mint a Ferenc József Tudományegyetem jogutódja) aranyoklevéllel tüntette ki. 2004. április 15-én az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályának Kolozsvárt megrendezett XIV. tudományos ülészakán Pápai Páriz Ferenc-émlékéremmel ismerték el munkásságát [9]. Életpályáját egykori tanítványa, munkatársa, majd utóda, Jung János professzor méltatta.

Gyergyay Ferenctől kölni munkatársai, kiterjedt rokonsága 2014. október 25-én – éppen 92. születésnapján – vehetett búcsút a Bergisch-Gladbach-i lutheránus templomban unitárius gyászszertartás keretében. Urnáját idővel Erdélyben szándékoznak eltemetni.

<p>Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa és nagyapa, kibédi és kissolymosi Prof. Dr. Gyergyay Ferenc a Johannita Rend lovagja</p>		<p>Prof. Dr. Franz Gyergyay de Kibed et Kissolymos Ritter des Johanniterordens</p>	
Kolozsvár * 1922. október 25.	Bergisch-Gladbach † 2014. augusztus 7.	* 25. Oktober 1922 Klausenburg	† 7. August 2014 Bergisch-Gladbach
hossza, türellemmel viselt szenvedés után csendesen elhunyt.		In Liebe und Dankbarkeit nehmen wir Abschied	
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!		Dr. Eva Gyergyay geb. Malatinszky Franz, Stefan und Andreas Gyergyay mit Familien und Angehörigen	
Dr. Gyergyay Ferencné Dr. Malatinszky Éva Ferenc, István, András és családjaik valamint hozzátartozóik		51469 Bergisch-Gladbach, Ferrenbergstraße 139a	
51469 Bergisch-Gladbach, Ferrenbergstraße 139a		51469 Bergisch-Gladbach, Ferrenbergstraße 139a	
<p>A hamvasztás erők családji körben történt. A gyászszertartás szombaton, 2014. október 25-én 11.00 órakor az evangélikus Gnadenkirchenben, 51465 Bergisch-Gladbach, Hauptstraße 256. tartjuk. Urnáját egy későbbi időpontban helyezzük örök nyugalomra szülőföldjén.</p>		<p>Die Einäscherung fand im engsten Familienkreis statt. Der Trauerfeierdienst wird am Samstag, dem 25. Oktober 2014, um 11.00 Uhr in der Evangelischen Gnadenkirche in 51465 Bergisch-Gladbach, Hauptstraße 256, gehalten. Die Urnenbeisetzung wird zu einem späteren Zeitpunkt in Siebenbürgen erfolgen.</p>	

Gyergyay Ferenc gyászjelentése

Irodalom

- Balogh Edgár (szerk.) – Romániai Magyar Irodalmi Lexikon. II. köt., Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1991, 111–112.
- Fazekas A. – A Marosvásárhelyi Orvostudományi Egyetem Patológiai Intézete. Átlatvető (Szekszárd), 2002. dec.–2003. szept.
- Gaal Gy. – A fül-orr-gégészlet kezdetei Kolozsvárt. OrvTudÉrt, 2003, 76(3):430–437.
- Gaal Gy. – Egyetem a Farkas utcában. Scientia Kiadó, Kolozsvár, 2012.
- Gaal Gy. – Id. Gyergyai Árpád, a vérátömlesztés és az antiszeptikus sebészet erdélyi úttörője. OrvTudÉrt, 1995, 68:227–231.
- Gaal Gy. – Orvosok és gyógyszerészek a szepeslőcsei Engel családban. OrvTudÉrt, 2000, 73:494–499.
- Jung J., Egyed-Zsigmond I. – Kórbonctani Tanszék, In: Barabás B., Péter M., Péter H. M. (szerk.): A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve [Teleki László Alapítvány], Budapest, 1995, 80–83.
- Péter M., Péter H. M. – A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet (Egyetem) magyar anyanyelvű és magyarul oktató román nemzetiségű tanszemélyzetének kiadványai. In: Barabás B., Péter M., Péter H. M. (szerk.): A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve [Teleki László Alapítvány], Budapest, 1995, 319–360.
- Péter M., Péter H. M. – Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvostudományi Szakosztályának százéves tevékenysége 1906–2006, EME [kiadása], 2006, 104.
- Vajay Sz. – Ordinis Sancti Iohannis in Hungaria thesaurus ac corpus. [A Johannita rend lovagjai 1854–1987.] H. n. 1987. 144–145.